

koste fra $1\frac{1}{2}$ til 2 Millioner, men hvorved tillige skulde vindes et saadant Markland, at det med Tiden fuldkommen vilde dække de med Havnens Anlæg forbundne Omkostninger. Det er hyppigt her blevet udtalt, det er hyppigt blevet anerkjendt og aldrig modsagt, at en Længdebane i Jylland var det rette Foretagende, og hvorledes komme vi nu allerførst til at bestyrkes i denne vor Tro og til at stille dette Forslag? Det er netop hvad der foregik, da Regjeringen kom lidt i Væksen med Hensyn til en Længdebanes Anlæg paa Grund af de Interesser, der viste sig som stærke fra Kjøbstæderne paa Østkysten, militære Hensyn, Ingenieurernes Indberetninger og Betænkninger, da var det, den begjærede og desto værre fik 60,000 Rd., forat lade Østkysten nivellere — det var dyrt betalt, men nogen Fordeel have vi dog havt deraf; vi have nemlig faaet en fuldkommen Sikkerhed for, at ingen fornuftig Regjering nogenstunde vil indlade sig paa dette ulykkelige Østbaneproject. Jeg tør antage det som fastslaaet, at de Indberetninger, vi have faaet fra Ingenieurerne alene af Ingenieurhensyn gjøre det umuligt, at vi nogenstunde kunne offre Statens Penge paa dette Project, der i andre Henseender er i den Grad usfornuftigt, at jeg virkelig ikke længer vil opholde mig derved; thi at lave Jernbaner som Luxusartikel for nogle smaa Byer, der forøvrigt ere forsynede med Vandveie, er et Spørgsmaal, som jeg ikke videre vil behandle alvorligt, men vi have faaet en anden Fordeel, og da det Hele har været saa dyrt, maa det være mig tilladt at gjøre opmærksom paa Fordelene, og det er, at vore Ingenieurer, som tidligere have levet i den Tro, og det seer man af forskjellige Beretninger, at vi kun maatte komme til en Fods Stigning paa 250 Al., kunne komme til den Overbeviisning, at vi med Sikkerhed kunde bruge Banen med 1 Fods Stigning paa 90 Al., og det undrer mig naturligviis ikke, da man i andre Lande med største Sikkerhed bygger Baner med en Stigen af 1 Fod paa 45 Alen, ja, man har endogsaa Baner med Stigning af en Fod paa 35 Alen, uden at man har hørt tale om noget Ulykkestilsælde. Det er de Fordele, vi have opnaaet. Umuligheden af en Østbane har altsaa endmere bestyrket mig

eller os i det Fornuftige i at blive ved en Bane, der gaaer fra den fjesvigste Grændse Jylland igjennem langs med Høiderhyggen, — jeg holder mig til den gamle Betænkning — med det frugtbare Øiland paa den ene Side og ikke ufrugtbart Land paa den anden Side, og en saadan Bane vilde komme til at have en Befolkning paa den østlige Side fra 2000 — 2500 pr. □ Mill, medens den paa den anden Side vil have omtrent 1000 Menneker pr. □ Mill i sin umiddelbare Nærhed. En saadan Bane vil give det, som Jylland trænger til; den vil give et Forbindelsesmiddel for det Indre af Landet, og det er Producterne fra det Indre af Landet, som behøve en Veie, det er Opkomsten i det Indre af Landet, der fremmes ved en Jernbane, men det er for samtlige Beboere i Jylland og samtlige Ægne af Jylland af overveiende Vigtighed, at de paa Vestkysten kunne faae en Havn af en saadan Bestaaffenhed, at den søger sin Lige langsmed Nordsøens samtlige Kyster, en Havn, som er aaben hele Aaret igjennem, saaledes at de om Vinteren ellers tillukkede Havne der kunne søge ud med deres Producter. Hvad er det nu, der er indvendt imod vort Forslag? For det første skulde det ikke gaae an at heste dette Længdebane-forslag til Lovudkastet om Tværbanen, men det kan jeg ikke troe er alvorligt meent. Dersom det er et rigtigt Forslag, vil det blive antaget, og saa maae vi overlade Regjeringen at gjøre, hvad den finder for godt. Dernæst har man sagt, at dette Længdebane-forslag ikke er saa tilstrækkeligt opklaret, at man kan sige, man vil engagere Statens Penge deri, men jeg bilder mig dog ind, at det er bedre opklaret end Tværbane-Spørgsmaalet. Jeg bilder mig ogsaa ind, at den høitærede Minister, naar han selv har anført, at der har været et særdeles fordeelagtigt Tilbud om en Længdebanes Bygning, og vi vide, i hvilken Retning den skulde gaae, dog maae ansee Spørgsmaalet for at være tilstrækkeligt opklaret, thi ellers vilde han ikke have kaldt det et fordeelagtigt Tilbud. Den alvorligste Indvending, der gjøres mod vort Forslag, er den, at vi skulle have været for knappe i Henseende til Bevillingen af Udgifterne, men der er den væsentlige Omstændighed ved dette Længdebane-Spørgs-